

Összeállító: ~~Dr.~~ TISCHER ANDREA - KOVÁCS ÁGNES
Összeállítás ideje: 1980.

TART.: B. BOGLÁK ÉS KÖRNYÉKE TERÜLETÉNEK
HELYZETE A TELEPÜLÉSRENDSZERBEN

5 lap, 5 foto

Földrajzi mutató: B. BOGLÁK

Számmutató: XXII | 4

PAPÍRIPARI VÁLLALAT

KISKUNHALASI GYÁRA

LELTÁRKÖRÖS

ÁTVÉVETVE AZ EGYS. LTK. 4386-os TÉTELE ALÓL

4386

Balatonboglár és környéke temetőinek helyzete a település-
rendszerben, a temetkezés módja a népesség szokásrendszerében

Balatonbogláron három vallásfelekezet különült el:

1. katolikus
2. református
3. izraeleita

Az izraeleita vallásu emberek száma jelentős volt, halottaik is külön temetőbe kerültek.

A reformátusok és a katolikusok egy helyre temetkeztek.

A község belterületén, a Kápolna-dombon lévő és a település határában fellelhető izraeleita temető használaton kívül van.

A magaslaton két kápolnát építettek.

Egyik /kék/ a Körmendy, a másik /vörös/ a Bárány család tulajdonát képezte.

A Bárány család sirkápolnája 1856-ban épült.

Ez nemcsak kriptaként szolgált, hanem istentiszteletet is tartottak itt, mivel csak jóval később /1932/ épült fel a mostani templom.

A másik kápolnát 1892-ben emelték.

A régebbi környékén helyezkedett el a temető, amelyet az 1860-as évektől kezdve használtak.

Ekkor még a különböző vallásuak temetkezési helye nem különült el, mivel vegyesen találhatóak mint zsidó, mint katolikus és református sírok.

Ide 1914-ben temetkeztek utoljára.

A zsidótemetőt valószínűleg 1884-ben hozták létre.

Területileg nem nagy, s a sírok számát sem igen lehet meghatározni, mivel igen elhanyagolt.

Utoljára a negyvenes évek elején használták.

A község határában lévő másik temetőt - ide jelenleg is temetnek- 1915-ben létesítették.

A Boglárhoz tartozó Szöllőskislak temetőjébe, ami a faluban van egy kiemelkedésen, 1832-ben került az első sír.

Most is temetkeznek ide.

A faluban a katolikusok száma jelentős.

temetők tájolása:

A Kápolna-dombi: D - É

Az izraeleita: a sirok össze-vissza vannak

A jelenlegi: É - D

A szállóskislaki: K - NY

A temetkezés rendje:

A halottat módosabb családoknál a tisztaszobában helyezték el, a szegényebbeknél abban a helyiségben ahol elhunyt.

Negyvennyolc órán keresztül virrasztottak a rokonok, hozzátartozók és a szomszédbeli öregasszonyok.

Mindenhol, még a nem tehetős családoknál is tartottak halotti tort.

A tetem bucsuztatása a háznál az udvaron történt.

Innen, régebben az ugynevezett Szent-Mihály lován szállították ki a temetőbe, később a falu már rendelkezett halottas kocsival.

Temetéseket délelőtt és vasárnap nem tartottak.

A ravatalozóház 1965-ben épült.

A temetés lebonyolítása az egyház feladatai közé tartozott.

A sirok nagysága:

szélessége: 80 cm

hossza: 220 cm

mélysége: 180 cm

Három temetőben is fellelhető a nagycsaládos temetkezés nyoma, / Kápolna-domb, szállóskislaki temető, és a jelenlegi temető/ kriptákat, temetőkápolnákat építettek.

A temetők képeire nem volt jellemző a mód szerinti elkülönülés.

Az öngyilkosok a temető sáncában kaptak helyet.

Egy helyen találtunk olyan parcellasort, ahová 9-10 gyermeksir került, Szállóskislakon.

Egy sirgödörbe több halott is került, általában házaspárok, de temettek egymás mellé nagyszülőket unokájukkal, szülőket gyermekükkel, és testvé-

reket is.

A sirgödröt a temetés előtti napon egy állandó sirásó készítette.

A sir kiásás előtti nagysága:

hossza: 280cm

szélessége: 140cm

A halottakat az elhalálozás sorrendjében temették el.

Csak a jelenlegi boglári temető van körülkerítve orgonabokrokkal.

A Kápolna-dombon a sirok lábához ciprus- és fenyőfák kerültek, s a földbe különböző virágokat ültettek.

Mind a Kápolna-dombon, mind a mostani temetőben van különálló szobor, kereszt.

Az első életkora 124 év, a másodikat 1915-ben építették.

Sirjelölés:

A jelöléseket, sirkő és fejfa formákat Szöllőskislakon lévő temetőben vizsgáltuk, mivel a másik három temetőre különösebb formák nem jellemzők.

A fejfának és részeinek más elnevezése nem volt használatban.

A fejfák méreteikben tértek el egymástól.

A gyerekeknél és a nőknél találunk kisebb fejfatípusokat, ugyanis a felnőtteknél a nemek szerinti megkülönböztetést szolgálta. *Részletesen?*

Egyébb más - típus, diszitmény, festés stb-nem fordult elő.

A keresztet eredeti színében hagyták.

A festéssel történő diszítés ritkaság számba ment.

A keresztre karcolással, véséssel tüntették fel a halott adatait.

/név, életkor/

A születés és a halál évének feltüntetése nem volt jellemző.

Több sir homlokrészén található stilizált szomorufüz jelzés, máshol a felirat alatt bimbós rózsa képe van.

Két érdekes sirkövet is felleltünk, amelynek érdekessége, hogy középső részén nagy faragott szív található.

Legjellemzőbb sirfeliratok közé tartozott a

" Béke hamvaira "

" Béke poraira "

" Feltámadunk "

Veres feliratok legujabban terjedtek el és csak kevés számban fordultak elő.

Régebben a faluban minden asztalos vállalta a fejfák és koporsók készítését.

Csak a szokásos halállal kapcsolatos hiedelmek, babonák terjedtek el.

/Pl: a lélek hazajárása

Irodalom:

Ajtós József - sirásó

Ágoston Ernőné

Harangozó József

Gyenes Győzőné

ВЕКЕЪОВУИВУ

ЕГДЪЕМЕЛ

ХУБОГІ

REST IN PEACE
1900

LIFE

